

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 45.555/1
VAN 16 DECEMBER 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 27 november 2008 door de Minister van Sociale Zaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot uitvoering van het artikel 37, § 16bis, eerste lid, 3/, en vierde lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wat de kinderen die lijden aan chronische nierinsufficiëntie betreft", heeft het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe een forfaitaire tegemoetkoming toe te kennen van dertig euro per maand aan kinderen die lijden aan chronische nierinsufficiëntie en waarvan de behandeling een bijzondere dieetvoeding omvat, als tegemoetkoming in de meerkost voor de dieetvoeding.

2.1. Zowel in het opschrift van het ontwerp, als in het eerste lid van de aanhef ervan wordt als rechtsgrond gerefereerd aan artikel 37, § 16*bis*, eerste lid, 3/, en vierde lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

Artikel 37, § 16*bis*, eerste lid, 3/, van de gecoördineerde wet, luidt:

"De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, onder de voorwaarden die Hij bepaalt:

1/ (...);

2/ (...);

3/ een bijkomende tegemoetkoming in de uitgaven van geneeskundige verzorging instellen die voortvloeien uit bepaalde aandoeningen die voorkomen op een lijst die door Hem wordt vastgesteld, of ten behoeve van rechthebbenden die zich bevinden in een door Hem omschreven behartenswaardige toestand inzonderheid rekening houdend met de leeftijd of het geslacht van de betrokken rechthebbenden".

Artikel 37, § 16*bis*, vierde lid, van de gecoördineerde wet, luidt:

"De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de in het eerste lid, 3/, bedoelde hoegrootheid van de tegemoetkoming, de voorwaarden waaronder de tegemoetkoming kan worden verleend, de uitgaven waarop de tegemoetkoming betrekking heeft alsmede de voorwaarden waaraan deze uitgaven dienen te beantwoorden. De Koning kan de regels bepalen waaronder de tegemoetkoming kan onderworpen worden aan een voorafgaande machtiging van de adviserend geneesheer of een beoordeling van het College van geneesheren-directeurs. Voor zover de uitgaven van geneeskundige verzorging geneesmiddelen betreffen, worden alle tarifieringsverrichtingen en alle betalingen van de verzekeringsinstellingen verplicht gedaan via door de minister erkende tarifieringsdiensten, overeenkomstig de bepalingen van het artikel 165".

2.2. De gemachtigde verduidelijkte het volgende omtrent de ingeroepen rechtsgrond:

"De rechtsgrond voor het ontwerp KB werd gezocht in artikel 37, § 16bis, eerste lid, 3/, en vierde lid. Luidens het eerste lid, 3/, kan de Koning "een bijkomende tegemoetkoming in de uitgaven van geneeskundige verzorging instellen die voortvloeien uit bepaalde aandoeningen die voorkomen op een lijst die door Hem wordt vastgesteld, of ten behoeve van rechthebbenden die zich bevinden in een door Hem omschreven behartenswaardige toestand inzonderheid rekening houdend met de leeftijd of het geslacht van de betrokken rechthebbenden".

Het uitgangspunt van de maatregel is dat de kinderen die lijden aan chronische nierinsufficiëntie zich in een behartenswaardige toestand bevinden. Bij het in aanmerking nemen van die behartenswaardige toestand werd onder meer rekening gehouden met de leeftijd van de betrokkenen (rechthebbenden jonger dan 18 jaar). Deze patiënten hebben aangepaste bijzondere voeding nodig, die integraal deel uitmaakt van hun behandeling, maar die hoge kosten met zich meebrengt.

Wat betreft de voorwaarden waaraan de uitgaven dienen te beantwoorden, kan eventueel worden verwezen naar de memorie van toelichting bij de bepaling:

"De 3/ bepaalt dat de grootte van de tussenkomst en de vergoedingsvoorwaarden en de prestaties kunnen bepaald worden door de Koning, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Er wordt tevens voorzien in een mogelijkheid om de tussenkomst afhankelijk te maken van een voorafgaande machtiging van de adviserend geneesheer en/of een beoordeling van een college van geneesheren. Indien de tussenkomst geneesmiddelen, zoals bedoeld in het artikel 34, 5/ betreft, dient de vergoeding verplicht te worden gedaan via de erkende tarifieringsdiensten".¹

2.3. De door de gemachtigde verstrekte uitleg kan niet de vaststelling ongedaan maken dat het ontwerp op diverse punten zou moeten worden geëxpliciteerd teneinde er duidelijker blijkt van te geven dat de ontworpen regeling wel degelijk valt in te passen in de voornoemde wetsartikelen en dat met andere woorden wordt voldaan aan de vereisten, vermeld in de ingeroepen rechtsgrondbepalingen. Zo blijkt het bijvoorbeeld naar het zeggen van de gemachtigde de bedoeling te zijn om tegemoet te komen ten behoeve van rechthebbenden die zich bevinden in een behartenswaardige toestand in de zin van artikel 37, § 16bis, eerste lid, 3/, van de gecoördineerde wet, maar bevat de tekst van het

¹Parl. St., Kamer, 2006-2007, DOC 51 2773/001,121.

ontwerp geen specifieke omschrijving van die toestand, het bepaalde in het voornoemde artikel 37, § 16*bis*, eerste lid, 3/, ten spijt. Ook de voorwaarden waaraan de uitgaven moeten beantwoorden waarop de tegemoetkoming betrekking heeft, blijken onvoldoende duidelijk uit de tekst van het ontwerp, alhoewel zulks met zoveel woorden wordt voorgeschreven in artikel 37, § 16*bis*, vierde lid, van de gecoördineerde wet.

Uit wat voorafgaat volgt dat de tekst van het ontwerp op bepaalde punten moet worden aangevuld of minstens geëxpliciteerd, zodat de ontworpen regeling op een meer duidelijke, en voor de rechtszekerheid noodzakelijke wijze valt in te passen in de ingeroepen rechtsgrondbepalingen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

Aan het einde van het eerste lid van de aanhef van het ontwerp schrijven men: "..., gecoördineerd op 14 juli 1994, artikel 37, § 16*bis*, eerste lid, 3/, en vierde lid, ingevoegd bij de wet van 27 december 2006;" ².

Artikel 1

Naar analogie van de Nederlandse tekst moet in de Franse tekst van artikel 1 van het ontwerp worden geschreven "souffrant d'une insuffisance rénale chronique nécessitant une dialyse".

²In het tekstvoorstel werden de woorden "inzonderheid op" geschrapt. Zie *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 27, formule F 3-2-3, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. VAN EECKHOUTTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 45.555/1
DU 16 DÉCEMBRE 2008

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales, le 27 novembre 2008, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "portant exécution de l'article 37, § 16bis, alinéa 1^{er}, 3/, et alinéa 4, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, en ce qui concerne les enfants qui souffrent d'insuffisance rénale chronique", a donné l'avis suivant:

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

1. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis entend accorder une intervention forfaitaire de trente euros par mois aux enfants qui souffrent d'une insuffisance rénale chronique et dont le traitement nécessite une alimentation particulière, à titre d'intervention dans le surcoût occasionné par ce régime.

2.1. Tant l'intitulé du projet que le premier alinéa de son préambule mentionnent comme fondement juridique l'article 37, § 16*bis*, alinéas 1^{er}, 3/, et 4, de loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994.

L'article 37, § 16*bis*, alinéa 1^{er}, 3/, de la loi coordonnée, dispose:

"Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, dans les conditions qu'Il détermine:

1/ (...);

2/ (...);

3/ instaurer une intervention complémentaire dans des dépenses de soins de santé générées par certaines affections figurant sur une liste établie par Lui ou en faveur de bénéficiaires qui se trouvent dans une situation digne d'intérêt décrite par Lui, compte tenu en particulier de l'âge ou du sexe des bénéficiaires concernés."

L'article 37, § 16*bis*, alinéa 4, de la loi coordonnée, dispose:

"Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le montant de l'intervention visée à l'alinéa 1^{er}, 3°, les conditions auxquelles l'allocation peut être accordée, les dépenses auxquelles l'intervention se rapporte ainsi que les conditions auxquelles ces dépenses doivent satisfaire. Le Roi peut fixer les règles selon lesquelles l'intervention peut être soumise à une autorisation préalable du médecin-conseil ou à une appréciation du collège des médecins-directeurs. Dans la mesure où les dépenses de soins de santé concernent des médicaments, toutes les opérations de tarification et tous les paiements des organismes assureurs sont obligatoirement effectués par l'intermédiaire d'offices de tarification agréés par le ministre, conformément aux dispositions de l'article 165."

2.2. Le délégué a apporté les précisions suivantes concernant le fondement juridique invoqué:

"De rechtsgrond voor het ontwerp KB werd gezocht in artikel 37, § 16bis, eerste lid, 3/, en vierde lid. Luidens het eerste lid, 3/, kan de Koning "een bijkomende tegemoetkoming in de uitgaven van geneeskundige verzorging instellen die voortvloeien uit bepaalde aandoeningen die voorkomen op een lijst die door Hem wordt vastgesteld, of ten behoeve van rechthebbenden die zich bevinden in een door Hem omschreven behartenswaardige toestand inzonderheid rekening houdend met de leeftijd of het geslacht van de betrokken rechthebbenden".

La mesure se fonde sur le principe que les enfants souffrant d'une insuffisance rénale chronique se trouvent dans une situation digne d'intérêt. Pour prendre cette situation en considération, on a tenu compte, entre autres, de l'âge des intéressés (bénéficiaires de moins de 18 ans). Ces patients nécessitent une alimentation particulière adaptée, qui fait intégralement partie du traitement, mais dont le coût est élevé.

En ce qui concerne les conditions auxquelles les dépenses doivent satisfaire, on peut éventuellement se reporter à l'exposé des motifs de la disposition:

"Le 3/ précise que l'importance de l'intervention, les conditions de remboursement et les prestations peuvent être définies par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres. La possibilité est également prévue de faire dépendre l'intervention de l'autorisation préalable du médecin-conseil et/ou d'une appréciation d'un collège de médecins. Si l'intervention concerne des médicaments visés à l'article 34, 5°, l'intervention doit obligatoirement être effectuée par l'intermédiaire des offices de tarification agréés"³.

2.3. Les explications fournies par le délégué n'ôtent rien à la constatation que le projet devrait être précisé à divers égards afin de faire apparaître plus clairement que les règles en projet se concilient bel et bien avec les dispositions légales précitées et qu'en d'autres termes, il est satisfait aux conditions mentionnées dans les dispositions procurant le fondement juridique. Ainsi, par exemple, il s'agirait, selon les déclarations du délégué, d'intervenir en faveur de bénéficiaires qui se trouvent dans une situation digne d'intérêt au sens de l'article 37, § 16bis, alinéa 1^{er}, 3/, de la loi coordonnée, alors que le texte du projet ne contient pas de définition spécifique de cette situation, et ce malgré les prescriptions du même article. Alors que l'article 37, § 16bis, alinéa 4, de la loi coordonnée le prescrit expressément, le texte du projet n'établit pas non plus avec une

³*Doc. parl.*, Chambre, 2006-2007, DOC 51 2773/001, 121.

clarté suffisante les conditions auxquelles doivent satisfaire les dépenses concernées par l'intervention.

Il résulte de ce qui précède qu'il s'impose de compléter ou, à tout le moins, de préciser certains points du texte du projet, afin que les règles en projet puissent se concilier plus clairement, dans l'intérêt de la sécurité juridique, avec les dispositions invoquées qui leur procurent un fondement juridique.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

À la fin du premier alinéa du préambule du projet, on écrira: "..., coordonnée le 14 juillet 1994, l'article 37, § 16bis, alinéas 1^{er}, 3/, et 4, insérés par la loi du 27 décembre 2006;" ⁴.

Article 1^{er}

Par analogie avec le texte néerlandais, on écrira, dans le texte français de l'article 1^{er} du projet, "souffrant d'une insuffisance rénale chronique nécessitant une dialyse".

⁴Le mot "notamment" a été supprimé dans la proposition de texte. Voir *Principes de technique législative. Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, Conseil d'État, 2008, n/ 27, formule F 3-2-3, à consulter sur le site internet du Conseil d'État (www.raadvst-consetat.be).

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. D. VAN EECKHOUTTE, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME